

Kannuksen kaupungin rahoitusosuus Vihreä kuljetus hankekokonaisuuteen

Kaupunginhallitus 04.03.2025 § 38
8/00.01.05/2025

Valmistelija: kaupunginjohtaja Jussi Niinistö, kehitysjohtaja Jukka Oravainen.

Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä Kpedu ja Centria ammattikorkeakoulu ovat hakeneet oheismateriaaleina olevilla kuntarahahakemuksillaan Kannuksen kaupungilta kuntarahaa Vihreä kuljetus hankekokonaisuuteen.

Keski-Pohjanmaan maakunnassa on käynnissä merkittävä teollisen ympäristön kehitys, jossa keskeisenä veturina ovat KIP-alueen vihreään siirtymään liittyvät miljardiluokan investoinnit, sekä maakunnan kaivos- ja tuulivoimahankkeet. Erilaiset raaka-aine-, rikaste-, henkilö- ja tavarakuljetukset tulevat lisääntymään merkittävästi. Vähähiilisten ja kestävien logistiikkaratkaisujen kehittäminen tulee olemaan yksi avaintekijöistä yritysten toiminnan kannattavuuden ja päästötavoitteiden saavuttamisen kannalta. Maakunnan alueella tuotetaan lähitulevaisuudessa kasvavassa määrin vetyä, sähköä, biokaasua ja ammoniakkia, jotka ovat fossiilittomia tai vähähiilisiä polttoaineita. Keski-Pohjanmaan alueella on paljon logistiikka-alan yrityksiä ja Kokkolassa on Suomen kolmanneksi suurin satama. Käynnissä oleva muutos tarjoaa mahdollisuuden teknologia harppaukseen, jossa fossiilittomat polttoaineratkaisut mahdollistavat kuljetusten ja muiden hyötyajoneuvojen päästöjen merkittävän vähentämisen ja myös yrityksille mahdollisuuden vähentää kuljetuskustannuksia.

Kaupallisesti on saatavilla vähähiilisiä kuljetusratkaisuja, kuten sähkö- ja kaasukäyttöisiä rekkoja, kuorma-autoja, kevytkuorma-autoja, pakettiautoja, pyöräkuormaajia ym. kalustoa, mutta niitä ei ole juurikaan käytössä koska yrityksillä ei ole tietoa eikä osaamista niiden hyödyntämiseen eikä soveltamiseen. Tähän haasteeseen haetaan ratkaisua Vihreä kuljetus- hankkeella, jossa Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä ja Centria ammattikorkeakoulu Oy tuottavat konkreettista tietoa ja osaamista yrityksille sekä julkisille toimijoille vähänpäästöisen ajoneuvoteknologian hyödyntämisestä logistisissa prosesseissa ja niiden tuottamien päästöjen vähentämiseksi.

Tavoitteet:

1. vahvistaa osaamista ja lisätä tietoisuutta yrityksissä sekä koulutus- ja kehittämisorganisaatioissa liikenteen uusiutuvia energiamuotoja käyttävistä voimanlähteistä ja niihin liittyvistä teknologioista (vety, sähkö, biokaasu) Tavoitteen toteutumista arvioidaan kohderyhmälle suunnattujen kyselyjen avulla. Yrityksiä, sidosryhmiä sekä koulutus- ja kehittämisorganisaatioita

- pyydetään arvioimaan, onko heidän osaamisensa lisääntynyt hankkeen avulla,
2. tukea yritysten vihreää siirtymää ja kestävästä kasvua fossiilittomien ajoneuvoteknologioiden käyttöönoton avulla. Tavoitteena on saada 3-5 kpl. yrityksiä/organisaatioita käynnistämään fossiilittomien ajoneuvoteknologioiden investointeja hankkeen avulla,
 3. edistää Keski-Pohjanmaan maakunnan hiilineutraalisuustavoitteiden 2035 saavuttamista.

Hankkeen konkreettiset toimenpiteet:

Kpedun toimenpiteet:

Kehittämishankkeessa perehdytään uusiin käyttövoimateknologioihin ja hankitaan käytännön osaamista, joka jaetaan eri tavoin yritysten käyttöön yhdessä Centrian kanssa. Investointihankkeessa hankitaan sähkö, vety, biokaasukäyttöisten ajoneuvojen käyttöön, huoltoon ja eri käyttövoimien konvertointiin liittyvät demonstraatio- ja simulointivälineistöt.

Centrian toimenpiteet:

Kehittämishankkeessa hankitaan sekä tuotetaan tietoa vähäpäästöisestä hyötyajoneuvoteknologiasta sen hyödyntämiseen yrityksille, kehittäjä ja koulutusorganisaatioille sekä muille sidosryhmille tutkimusten-, pilotointien ja demonstraatioiden avulla. Investointihankkeessa hankitaan henkilö- ja kevytkuljetuksissa tarvittavat sähkö- ja kaasukäyttöiset henkilöajoneuvot pilotointien sekä demonstrointien toteutusta varten

Hankekokonaisuus jakautuu seuraaviin työpaketteihin:

Työpaketti 1: Projektin hallinnointi ja johtaminen

Työpaketti 2: Tiedon hankinta vähäpäästöisen hyötyajoneuvoteknologian hyödyntämiseen liittyvistä tarpeista sekä soveltamismahdollisuuksista yrityksissä.

Työpaketti 3: Pilotoinnissa tarvittavien ajoneuvojen vuokraus (leasing) sekä niiden käyttöön ja soveltamiseen tarvittavan osaamisen hankinta (biokaasu ja sähkökäyttöiset autot)

Työpaketti 4: Sähkö- ja kaasukäyttöisen ajoneuvoteknologian pilotointi sosiaali- ja terveysalan- sekä kuljetusalan palveluyrityksissä ja hyvinvointi alueella.

Työpaketti 5. TKIO-ympäristön suunnittelu ja toteutus

Työpaketti 6. TKIO -ympäristön tarjoaminen yritysten pilotoitavaksi ja tutustuttavaksi

Työpaketti 7: Viestintä ja tiedotus

Hankkeen vaikutusten arviointi:

Vaikutukset	Positiivinen/negatiivinen/neutraali
Toteuttaa kaupungin strategisia linjauksia	positiivinen
Edistää elinkeinoelämää ja yritystoimintaa	positiivinen
Parantaa ympäristöä	positiivinen
Parantaa työllisyyttä	positiivinen

Kaikkien osahankkeiden kokonaiskustannus on 608 736 euroa. Hankkeen toteutusaika on hankesuunnitelman mukaan 1.4.2025-31.12.2027. Kannuksen kaupungilta haettava rahoitusosuus on 5 793 euroa.

YritysKannus Oy on antanut lausuntonsa hankkeesta. Lausunnossa puolletaan hankkeen kuntarahoitusta seuraavin perusteluin: Vihreä kuljetus -hanke tukee Kannuksen kaupungin strategiaa 2022–2026 monella tavalla, erityisesti painopistealueilla, jotka liittyvät kestäväan kehitykseen, elinvoimaisuuteen ja hyvinvointiin.

Hiilineutraalisuustavoitteiden tukeminen:

Kannuksen strategian tavoitteisiin kuuluu hiilineutraaliuden saavuttaminen vuoteen 2030 mennessä. Vihreä kuljetus -hanke edistää tätä tavoitetta kehittämällä vähäpäästöisiä logistiikkaratkaisuja ja tukemalla fossiilittomien polttoaineiden, kuten sähkön, biokaasun ja vedyn, käyttöönottoa. Tämä suora panos auttaa vähentämään hiilidioksidipäästöjä ja tukee strategian tavoitetta terveestä ja turvallisesta ympäristöstä

Innovatiivinen ja yrittäjähenkkinen elinkeinoelämä:

Kannuksen strategia korostaa yrittäjyyden ja elinkeinoelämän kehittämistä, ja Vihreä kuljetus -hanke tarjoaa konkreettisia mahdollisuuksia yrityksille uusiin teknologioihin ja liiketoimintamalleihin. Hankkeessa luotava TKIO-demoympäristö tukee paikallisia yrityksiä ottamaan käyttöön vähäpäästöisiä teknologioita ja kehittämään uusia palveluja, kuten ajoneuvojen konvertointia ja huoltoa.

Työllisyyden edistäminen ja koulutus:

Strategian yksi keskeinen tavoite on työpaikkojen lisääminen ja koulutuksen kehittäminen. Hanke parantaa Keski-Pohjanmaan alueen koulutus- ja kehitysorganisaatioiden valmiuksia kouluttaa osaajia vähäpäästöisen logistiikan ja teknologian parissa. Tämä vastaa alueen työvoimatarpeisiin ja parantaa työllisyysnäkymiä, mikä on linjassa strategian elinkeinoelämän kehittämistavoitteiden kanssa

Ekologisesti kestävä kaupunkikehitys:

Kannuksen strategia painottaa uusiutuvan energian kehittämistä ja hiilidioksidipäästöjen vähentämistä asukaskohtaisesti. Vihreä kuljetus -hanke tukee strategian ekologista ulottuvuutta kehittämällä kestäviä logistiikkaratkaisuja ja edistämällä uusiutuvien energiamuotojen käyttöä sekä infrastruktuuria, kuten lataus- ja tankkauspisteitä

Kannuksen kaupungin alueella on käynnistymässä biokaasuhankkeita, joilla on vaikutusta paikallisesti ja alueellisesti myös kuljettamiseen ja logistiikkaan. Kannuslaisten kuljetusalan yritysten kanssa (Kuljetusliike R. Mäkelä Oy) on käyty alustavia keskusteluja hankehakujen yhteydessä.

Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää, että Kannuksen kaupunki osallistuu Vihreä kuljetus -hankekokonaisuuteen 5 793 euron kuntarahaosuudella sekä nimeää hankkeen ohjausryhmään Kannuksen kaupungin edustajaksi Timo Pajalan ja varaedustajaksi kehitysjohtajan.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä kaupunginjohtajan ehdotuksen asiassa.